

Všeobecný tvar rovnice priamky je $\frac{2}{3}x + y + \frac{5}{3} = 0$; môžeme ho upraviť na tvar $2x + 3y + 5 = 0$.

CVIČENIE

- Napište rovnicu priamky, ktorá
  - prechádza bodom $A[5, 10]$ a má smerový uhol 30° ,
  - prechádza bodom $B[4, 0]$ a má smerový uhol 120° ,
  - prechádza bodom $C[3, 5]$ a má smerový uhol $\frac{\pi}{3}$.
- Napište rovnicu priamky $2x + 3y - 12 = 0$ v smernicovom tvare.
- Nájdite také číslo y_A , aby bod $A[-7, y_A]$ bol bodom priamky určenej bodmi $B[2, 3]$, $C[4, 3]$.
- Nájdite súradnice bodov, v ktorých priamka s rovnicou $7x - 4y - 14 = 0$ pretína osi x a y .
- Nájdite smernicu priamok určených bodmi C, D , keď poznáme:
  - $C[3, 4]$, $D[-1, -3]$
  - $C[-1, -2]$, $D[-3, -5]$
  - $C[-3, 1]$, $D[8, 6]$
- Rozhodnite, či body $A[-2, 6]$, $B[1, 2]$, $C[2, -1]$, $D[7, 1]$ ležia na priamke, ktorá má rovnicu $4x + 3y - 10 = 0$.
- Napište smernicový tvar rovnice priamky určenej bodmi:
  - $A[-3, 2]$, $B[4, 3]$
  - $C[-5, 0]$, $D[0, 2]$
  - $E[1, 2]$, $F[-1, -4]$
- Určte číslo m v rovnici $3x + my - 1 = 0$ tak, aby priamka a) prechádzala bodom $A[2, 2]$, b) mala smernicu $k = 3$.

1.16 Vzájomná poloha dvoch priamok v rovine

Máme dve priamky:

$$\begin{aligned} a_1x + b_1y + c_1 &= 0 \\ a_2x + b_2y + c_2 &= 0 \end{aligned} \quad (1)$$

Z planimetrie vieme, že v rovine môžu byť priamky rovnobežné alebo rôznobežné. Priamky dané rovnicami (1) sú rovnobežné, keď vektory na

ne kolmé $(a_1, b_1), (a_2, b_2)$ sú navzájom rovnobežné, t. j. keď existuje také $k \in \mathbb{R}$, že $a_1 = ka_2, b_1 = kb_2$. Rovnobežné priamky môžu byť rovnobežné rôzne, alebo môžu splyvať. Rovnobežné priamky splyvajú, keď aj $c_1 = kc_2$ (druhá rovnica je k -násobkom prvej rovnice). Rovnobežné priamky sú rôzne, keď $c_1 \neq kc_2$.

Keď nie sú vektory $(a_1, b_1), (a_2, b_2)$ rovnobežné, priamky sú rôznobežné. Súradnice spoločného bodu (priesečníka) v prípade rôznobežných priamok musia vyhovovať obom rovnicam (1). Dostaneme ich ako riešenie sústavy dvoch rovníc s dvoma neznámymi.

Príklad 50

Určte vzájomnú polohu priamok $3x + 2y - 6 = 0$ a $6x + 4y - 12 = 0$.

Riešenie: Priamky dané rovnicami $3x + 2y - 6 = 0$ a $6x + 4y - 12 = 0$ sú totožné, lebo druhá rovnica je dvojnásobkom prvej rovnice.

Príklad 51

Určte vzájomnú polohu priamok $2x - 7y + 12 = 0$ a $x - 3,5y + 9 = 0$.

Riešenie: Dané priamky sú rovnobežné rôzne, pretože vektory $(2, -7)$ a $(1, -3,5)$ sú rovnobežné ($2 = 1 \cdot k; -7 = -3,5k$, teda $k = 2$ a pritom $12 \neq 2 \cdot 9$).

Príklad 52

Určte vzájomnú polohu priamok $3x - 4y + 2 = 0$ a $6x - 8y + 5 = 0$.

Riešenie: Priamky dané rovnicami $3x - 4y + 2 = 0$ a $6x - 8y + 5 = 0$ sú dve rôzne rovnobežky, pretože:

$$\begin{aligned} 3 &= k \cdot 6 & -4 &= k \cdot (-8) \\ k &= \frac{1}{2} & k &= \frac{1}{2} \end{aligned}$$

Prítom $2 \neq k \cdot 5$, keď $k = \frac{1}{2}$.